

Foto uit het verleden

Francisca Luchtmann

Ze kijkt recht, iets afwachtend in de camera van de onbekende fotograaf. Ze heeft zo te zien lichte, iets krullende haren die tot halverwege haar oren komen. Ze draagt een blouse, of jurk met een hoge kraag en wellicht in het midden een broche. De foto is geknipt uit een oude foto die ik ooit van mijn schoonvader heb gekregen. Ze draagt daarop een kind met een muts van ongeveer een jaar. Op de foto zijn nog twee zittende mannen te zien, waarvan er één de nog jonge Théophile Wery is. De oude foto is al wazig, vandaar dat we geen scherp beeld van haar gezicht zien.

Ze is een grootmoeder van mijn schoonmoeder Greet, de moeder van Greet's moeder; Francisca Luchtmann. Als ik naar de foto op het scherm kijk zie ik duidelijke gelijkenis met de moeder van mijn schoonmoeder die onze kinderen oma Lemiers noemden.

Het is de enige foto die ik van haar ken. Ik heb vrijwel niets over haar horen vertellen, wel dat ze jong gestorven is. Vandaar dat ik op zoek ben gegaan naar wat van haar te vinden is en hoe ze wellicht haar Théophile leerde kennen.

Ik neem aan dat ze Francisca genoemd wordt, omdat ze tekent met F. Luchtmann en ook in meerdere aktes Francisca genoemd wordt. Ze wordt geboren op donderdag 11 mei 1871 in Puth, gemeente Schinnen in huis nr. 101. Ze is het vijfde kind en eerste dochtertje in het gezin van Jan Joseph Luchtman en Maria Mechtildis Dieteren. Een beetje een nakomertje, vier en een half jaar na haar broertje Pieter. Haar vader die landmeter is, geeft haar aan als Maria Catharina Francisca. Ze is vernoemd naar haar oma van haar moeders kant, Maria Diederik. De geboorteakte van Francisca is hier als achtergrond van dit verhaal gebruikt.

Een maand voordat ze drie jaar wordt, verhuist het gezin naar Slenaken. Ze gaan wonen in het huis waar ook burgemeester Hendrik Scheepers met zijn gezin woont, in die tijd op no 5.

Vijf jaar later, er zijn geen broertjes of zusjes meer geboren, gaan ze ongeveer een kilometer zuidelijker wonen. Vijfhonderd meter over de grens in het gehucht Nurop, tussen Slenaken en Teuven in België. Aangezien de kinderen uit het gezin al naar school gingen, kan Francisca best in Slenaken naar school zijn blijven gaan. Ze leert In Nurop naaien want als ze in 1888, op haar zestiende verhuizen naar Heijenraat, wordt ze in het bevolkingsregister als naaister ingeschreven.

Francisca's broer Jan, die wagenmaker is, trouwt een half jaar later en vertrekt naar Lemiers. Bij die broer van Francisca komt al snel een nog jonge Théophile Wery uit Beutenaken een aantal periodes inwonen en werken. Aannemelijk is dan, dat Francisca via Jan Théophile leert kennen. Ze krijgt verkering met Théophile, trouwen in 1899 in Slenaken en gaan wonen in Lemiers op nr. 39.

Francisca en Théophile krijgen vier dochtertjes: Maria Hubertina Wilhelmina wordt geboren in 1901, maar overlijdt het jaar erna op tweede kerstdag. Ondertussen is Margaretha geboren in 1902. Maria Hubertina (oma Lemiers) wordt geboren in 1904. In april 1908 krijgen ze Maria Josefina. Vijftien dagen na die geboorte sterft Francisca echter al op 11 mei 1908 in het Luisenspitall in Aken. Het jongste meisje wordt vervolgens ook maar vijf maanden oud.

Het graf van Francisca is er niet meer.